[1]यच्छन्-न्ती, नियमयन्-यामयन्-न्ती, यियंसन्-न्ती ; —
यंस्यन्-न्ती-ती, नियमयिष्यन्-यामयिष्यन्-न्ती-ती, यियंसिष्यन्--न्ती-ती ;—
[2]आयच्छमानः,[A] [[3]भार्याम्] उपयच्छमानः, [[4]पाणिम्] आयच्छमानः,
[व्रीहीन्] [5]संयच्छमानः, [भारम्] उद्यच्छमानः, [वस्त्रम्] आयच्छमानः,
यमयमानः, नियमयमानः, [6]आयामयमानः, [7]आयियंसमानः, यंयम्यमानः ;
आयंस्यमानः, उपयंस्यमानः, संयंस्यमानः-उद्यंस्यमानः-आयंस्यमानः,
आयामयिष्यमाणः, यमयिष्यमाणः-नियमयिष्यमाणः, आयियंसिष्यमाणः,
यंयमिष्यमाणः ;

---

1. शतरि, 'इषगमियमां छः' (7-3-77) इति छकारेऽन्तादेशे तुकि, तस्य श्चुत्वेन चकारे च रूपमेवम्। एवं शानजन्तेष्वपि प्रक्रियोह्या।

2. 'आङो यमहनः' (1-3-28) इति अकर्मकादस्मादाङ्पूर्वकादात्मनेपदं शानच्। अकर्मकादित्युक्तत्वात् **आयच्छन्** कूपाद् रज्जुम्' इत्यत्र शतैव।

3. 'उपाद् यमः स्वकरणे' (1-3-56) इत्यात्मनेपदम्। **स्वकरणम्**=स्वीकरणम्। पाणिग्रहणमिति **भट्टोजिप्रभृतयः**। तत्तु भाष्याद्यनारूढत्वादुपेक्ष्यमिति **शेखरकारादयः**। स्वकरणभिन्नार्थे 'देवदत्तो यज्ञदत्तस्य भार्यामुपयच्छन्' इत्यत्र शतैव।

4. 'स्वाङ्गकर्मकाच्च—' (वा. 1-3-27) इति वचनादात्मनेपदम्।

5. '**समुदाङ्भ्यो यमोऽग्रन्थे**' (1-3-75) इति सम् उत् आङ् पूर्वकादस्मात् **यम**धातोः ग्रन्थभिन्नविषये वर्तमानात् आत्मनेपदम्। 'अग्रन्थे' इत्युक्तत्वात् '**उद्यच्छन्** चिकित्सां वैद्यः' इत्यादिषु शतैव। 'स्वान् व्रीहीन् **संयच्छन्**' इत्यादिषु तु 'विभाषोपपदेन प्रतीयमाने' (1-3-77) इति पक्षे शताऽपि साधुरेवेति ज्ञेयम्।

6. 'न पादम्याङ्यम—' (1-3-89) इति ण्यन्तात् परस्मैपदनिषेधः। 'अणावकर्मकात् चित्तवत्कर्तृकात्' (1-3-88) इति प्राप्तस्य परस्मैपदस्यापवादोऽयम्। **केचित्** तु कर्त्रभिप्रायक्रियाफलार्थतया अत्रात्मनेपदमिति न ; परं तु परगामिनि क्रियाफले परस्मैपदमपीति वदन्ति।

7. 'पूर्ववत् सनः' (1-3-62) इति सनः प्रकृतेर्निदान एव सन्नन्तादत्रापि शानजिति ज्ञेयम्।

A. 'श्रियमायच्छमानाभिरुत्तमाभिरनुत्तमाम्॥' भ. का. 8. 46.